

تعریف

فیلم عبارتست از یک نمایش حاوی تصاویر متحرک و صدا دار که از قرارگیری تصاویر ثابت پشت سرهم و با سرعت بالا در مقابل چشم ایجاد می گردد. فیلم دارای انواع تعریف شده ای از جمله فیلم داستانی، فیلم مستند، فیلم بوم شناسی و فیلم آموزشی است. فیلم داستانی که اکثر فیلم های تجاری نیز در این گروه قرار می گیرند، دارای یک داستان می باشد و سازندگان فیلم تمام شرایط را برای روایت این داستان به دلخواه خود تغییر می دهند.

فیلم مستند به تصویر کشیدن جریان طبیعی زندگی است که در آن سازنده فیلم فقط زاویه دید خود را با یک واقعیت تنظیم می کند. فیلم بوم شناسی عبارتست از فیلم هایی که برای آشنایی با فرهنگ های مختلف معمولاً ناشناخته جهان ساخته می شود و می تواند ماهیت مستند یا داستانی داشته باشد.

فیلم آموزشی که رسالت اصلی آن آموزش مخاطب می باشد از مصاحبه با افراد صاحب نظر، داستانی که توسط فردی آگاه نوشته شده باشد و تصاویر و اشکال گرافیکی برای مفهوم نمودن موضوع مورد آموزش حداکثر استفاده را بعمل می آورد. محیطی که یک فیلم آموزشی در آن اتفاق می افتد معمولاً با موضوع مورد آموزش مرتبط می باشد و برحسب طبیعت موضوع می تواند از هر یک از انواع ذکر شده فیلم برای آموزش بهره گیرد.

محاسن

۱. فیلم به علت استفاده تصاویر متحرک، صدا و معمولاً محتواهای سرگرم کننده می تواند برای مخاطب جذاب باشد.
۲. امکان تکثیر و توزیع آن در حجم وسیع ممکن است.
۳. زمان انتقال پیام توسط خود مخاطب مشخص می گردد.
۴. می تواند طیف وسیعی از مخاطبین، از سنین مختلف و با توانایی های تحصیلی مختلف را پوشش دهد.

معایب

۱. به حداقلی از امکانات سمعی و بصری برای انتقال پیام نیازمند است.
۲. تهیه آن هزینه نسبتاً زیادی را می طلبد.

۳. امکان تعامل بین مخاطب و محتوای پیام فراهم نیست.

مشخصات فیلم آموزشی

محتوای فیلم آموزشی:

منظور از دقت آن است که موضوع انتخاب شده مهم و دارای اولویت باشد، اطلاعاتی که ارائه می شود براساس تحقیقات معتبر علمی و جدید به دست آمده، توسط افراد متبحر در موضوع بررسی شده، کلمات آن مناسب و منطبق بر صحت ادبی و رساندن هدف پیام باشد.

۱- متن تیزر تاچه حد با مطالب علمی به صورت عام (مفاهیم و حقایق علم پزشکی و بهداشت) انطباق دارند؟

عدم تطابق ← ۱ تا ۲۵٪ ← ۲ تا ۵۰٪ ← ۳ تا ۷۵٪ ← ۴ بیش از ۷۵٪ ← ۵

۲- دقت در نگارش از نظر ادبی و بدون اشکال بودن از نظر دستور زبان و هم از نظر رسا بودن و توانایی در انتقال پیام به مخاطب بررسی می شود. معیار نمره دهی، مقیاس ۲۵٪ خواهد بود (هرآیتم فوق ۱ نمره)

۳- متن تیزر و مفاهیم آن تا چه حد با مطالب موجود در آخرین رفرنس های علمی موجود مطابقت دارند؟

عدم تطابق ← ۱ تا ۲۵٪ ← ۲ تا ۵۰٪ ← ۳ تا ۷۵٪ ← ۴ بیش از ۷۵٪ ← ۵

b- عدم تناقض:

۱- منظور هماهنگی فعالیت های انجام شده توسط سیستم سلامت (وزارت بهداشت) و سایر نهادهای اجرایی در کشور است. میزان هماهنگی با معیار ۲۵٪ نمره دهی می شود.

۲- اطلاعاتی که از سایر قسمت های نظام سلامت یا رسانه ها منتشر می شوند تا چه حد با پیام فیلم هماهنگی دارند؟
ارزیاب می تواند با مقیاس ۲۵٪ به رسانه نمره دهد.

برای ارزیابی شفافیت در فیلم آموزشی، توجه به نکات زیر مفید است:

ساده بودن و پرهیز از اصطلاحات تخصصی و پیچیده علمی و ادبی، بیان نحوه ی کمک کردن اطلاعات ارائه شده به افراد، پرهیز از تکرار و طولانی کردن جملات، تاکید بر بیان پیام با ارائه توضیحات و مثال ها ی مناسب برای فهم راحت تر مخاطب.

۱- ارزیاب بامقیاس ۲۵٪، ساده بودن، عدم وجود اصطلاحات پیچیده علمی و ادبی و تکراری و پیچیده نبودن جملات را ارزیابی می کنند.

۲- بر مبنای این که تاچه حد توضیح و مثال در مورد موضوع اصلی فیلم ارائه شده، بامقیاس ۲۵٪ نمره داده می شود.
d- مناسبت داشتن:

۱ - این که موضوع محوری فیلم تا چه حد برای مخاطبان جدی و مهم است، مبنای امتیاز دهی با مقیاس ۲۵٪ خواهد بود.

۲ - ارزیابی محتوای فیلم و انطباق آن بر خصوصیات فرهنگی و دموگرافیک مخاطب مبنای امتیاز دهی با مقیاس ۲۵٪ است.

۳ - ارزیابی محتوای فیلم با مقیاس ۲۵٪ بر مبنای میزان انطباق آن با خصوصیات رفتاری و روان شناختی مخاطبان.
e- جذابیت:

جذابیت پیام منوط است به این که کیفیت تولید مناسب و تاکید بر جاذبه های مثبت داشته باشد. جاذبه هایی که برای مخاطب دلپذیر باشد صدای زیبا، همکاری با افراد حرفه ای یا موسیقی مناسب در ایجاد جذابیت مؤثرند. ارائه راه حل برای مشکل مطرح شده نه در جذاب شدن محتوای پیام مؤثر خواهد بود.

a. معیارهای مورد بررسی می تواند تازه بودن موضوع، گستردگی ابعاد یا عوارض آن و تاثیر گسترده ی آن بر سلامت جامعه یا مناسبت داشتن زمانی آن باشد. (هر مورد ۱ امتیاز)

b. استفاده از جلوه های ویژه صوتی و تصویری با معیار ۲۵٪ مبنای مقایسه و امتیازدهی خواهد بود.

c. استفاده از مکان ها و تجهیزات واقعی، معیار امتیازدهی با مقیاس ۲۵٪ است.

t- مقبولیت:

این که سازندگان تاچه اندازه از افراد مورد قبول مخاطبان و منابع مورد اعتماد (معروف و خوشنام بودن) در ساخت فیلم استفاده کرده اند بامقیاس ۲۵٪ مبنای امتیازدهی خواهد بود.

ساختار فیلم آموزشی:

a- شناسنامه:

شناسنامه فیلم همان مشخصات فیلم است که در تیتراژ ابتدا و پایانی فیلم درج می‌شود. در این شناسنامه اطلاعاتی درمورد سازندگان، سفارش دهندگان، تاریخ و مکان تولید، حامیان مالی و معنوی و احتمالاً مشخصاتی برای تماس مخاطب با تولیدکنندگان ارائه می‌گردد.

- ۱ - مشخص بودن هریک از آیتم های ذکرشده در متن سؤال، ۱ نمره دارد.
- ۲ - مشخص بودن هریک از مواردی که در متن سؤال ذکرشده، معادل ۱ نمره در نظر گرفته می‌شود.
- ۳ - هریک از موارد زی در صورت ارائه شدن ۱ نمره خواهند داشت:
- ۴ - آدرس یا صندوق پستی - تلفن یا فاکس - آدرس پست الکترونیک - وب سایت
- ۵ - بسته به ارائه میزان توضیحات برای گروه سنی مناسب یا نحوه استفاده از فیلم، بامقیاس ۲۵٪ به فیلم نمره داده می‌شود.

b- کیفیت فیلم آموزشی:

در این آیتم فاکتورهای کیفی فیلم مورد بررسی قرار می‌گیرند، به دلیل تخصصی بودن بحث کیفیت ساخت، سؤالات جنبه‌ی عام داشته و با دید ارزیاب و معیار ۲۵٪ ارزیابی می‌شوند.

- ۱ - میزان انطباق محصول تولید شده با اهداف طرح شده در ابتدای پروژه.
- این که آیا اهدافی که از تولید فیلم مد نظر بوده، برآورده شده اند یا خیر.
- ۲ - وضوح صداها و مکالمات و مناسب و زیبا بودن تق صدای گویندگان، مقیاس امتیاز دهی خواهند بود.
- ۳ - مناسب و زیبایی و جذابیت موسیقی فیلم مبنای نمره دهی است.
- ۴ - کیفیت تصویر از نظر وضوح و شفافیت و بدون خش بودن، معیار امتیازدهی این سؤال است.

e- خلاقیت:

- ۱ - ارزیاب با سابقه ی ذهنی یا عینی از نمونه های مشابه، درمورد تفاوت فیلم حاضر قضاوت کرده و با معیار ۲۵٪ نمره می‌دهد.
- ۲ - اینکه ساختار فیلم تاجه حد بدیع و غیر تکراری است و ایده های بصری و صوتی و نمایشی جدیدی ارائه شده اند یاخیر، مبنای امتیازدهی به این سؤال است (هرآیتم فوق ۱ نمره).

d- منابع:

- ۱ - آیا منابع مورد استفاده در تهیه فیلم اعلام شده و اگرشده تمام آنها اعلام شده یاخیر. امتیاز بر حسب نسبت مبلغی که استفاده و اعلام شده اند تعیین می‌شود.

۲- منابع ذکر شده تا چه حد به تاریخ ساخت فیلم نزدیک بوده اند؟ باگذشت هر ۳ سال از انتشار منبع مورد استفاده ، امتیاز کم می شود.

(تا ۲ سال پیش از تولید ← ۵ ، تا ۴ سال ← ۴ ، تا ۶ سال ← ۳ ، تا ۸ سال ← ۲ ، بیش از ۸ سال ← ۱ امتیاز).

e- پیش تولید و تولید:

پیش تولید، ساخت نمونه اولیه از فیلمنامه است که مورد پیش آزمون قرار می گیرد. گاهی به دلیل محدودیت های اجرایی یا زمانی این مرحله حذف شده و فیلمنامه ابتدایی، مستقیماً نهایی می شود. پیش آزمون معمولاً نمایش خصوصی برای افراد صاحب نظر است که می تواند منجر به ایجاد تغییراتی در محصول نهایی گردد.

۱- نیازی به توضیح ندارد.

۲- اگر نمونه گیری منطبق بر روش علمی آن باشد ← ۵ و اگر نباشد ← ۱

۳- ارزیابی کیفیت فیلم پیش تولید شده بر مبنای کیفیت صوتی، تصویری ، منطبق بودن بر اهداف و خلاقیت (نوآوری) انجام می شود (هرآیتم ۱ امتیاز).

۴- زمانبندی که در ابتدا برای تولیدپیش بینی شده معیار مقایسه با فیلم تولید شده است (معیار ارزیابی با مقیاس ۲۵٪).

ارزیابی فیلم آموزشی

این ارزیابی، پس از تولید و پخش فیلم از مخاطبان آن انجام می شود.

۱- نیاز به توضیح ندارد.

۲- در ارزیابی فیلم آموزشی ویدیویی آیا دست یابی به اهداف آموزشی مورد سنجش قرار گرفته است؟ میزان دست یابی به این اهداف را می توان با مقیاس ۲۵٪ ارزیابی کرد.

۳- آیا تاثیر بر تغییر دانش، نگرش و رفتار مخاطب در ارزیابی مورد سنجش قرار گرفته است . بامبنای ۲۵٪ میتوان رسیدن به این اهداف را سنجید.

۴- آیا ارزیابی، نکات ضعف فنی فیلم (صدابرداری، صداگذاری، تصویربرداری، دوبله ،کیفیت رنگ و) را نیز مورد پرسش قرارداده است؟ با مبنای ۲۵٪ می توان درصد دست یابی به اهداف را ارزیابی کرد و بر آن مبنا نمره داد.